

EN ØKONOMI FOR FOLKET

Økonomi er et spørgsmål om politik, ikke nødvendighed. Kapitalisterne og de borgerlige politikere vil have en ureguleret økonomi. Den kalder de for "fri". Men den er kun fri for en lille, velhavende del af samfundet. Resten rammes af forringelser i velfærden, usikre arbejdsforhold og en stadig mere utryk dagligdag.

Som folkesocialister vil vi give de borgerlige kamp til stregen, for vi vil ikke have en liberalistisk markedsøkonomi, hvor rigdom og magt er centreret på få hænder. Vi vil have en økonomi, der er indrettet efter almindelige menneskers behov, ønsker og interesser. Vi ønsker at give pengene tilbage til folket.

I dette papir vil vi skitsere de forandringer, vi kan begynde på i morgen, men på den lange bane ønsker vi en grundlæggende anderledes økonomi. Vi ønsker et socialistisk samfund og vil tage gradvise skridt mod et opgør med den kapitalistiske markedsøkonomi.

MENNESKER SKABER VÆRDI

I SFU kæmper vi altid for at sikre en højere levestandard for hele befolkningen. Levestandarder er mange ting: Det er en stabil indkomst, god velfærd, en mangfoldig kultur og en ren natur. Det kan ikke måles ved blot at aflæse udviklingen i bruttonationalproduktet. For SFU er økonomisk vækst derfor aldrig et mål i sig selv. Succeskriteriet er derimod forbedrede levevilkår for arbejder- og underklassen. Når vi måler på Danmarks økonomi, skal vi i højere grad kigge på, hvor meget vi skader kloden, og hvordan indkomsterne fordeler sig. En god økonomi er for os en økonomi, der er til gavn for os alle, både ved at den sikrer at alle mennesker har adgang til goder, der er centrale for en god tilværelse, og ved at flertallet får adgang til hele den værdi, de selv skaber.

I tiden efter krisen har usikkerhed og sparepolitik været normen, hvilket hverken gavner økonomien eller borgerne. Danmark er et af verdens rigeste lande, men for at sikre velfærd for kommende generationer, skal denne rigdom ikke bruges på skattelettelser i toppen. Den skal investeres i folket. I SFU mener vi at investeringer i uddannelse, sundhed og velfærd, og ikke topskattelettelser er grundlaget for en holdbar økonomisk udvikling. Vi skal gøre op med Finansministeriets liberalistiske regnemodeller og sætte langt større fokus på de dynamiske effekter, der er ved at investere i mennesker gennem f. eks velfærd og uddannelse.

Det 21. århundrede byder på nye udfordringer for lønmodtagerne. Mens virksomhederne automatiserer og udvikler sig, vil visse typer af arbejdspladser ændre sig markant eller forsvinde helt. Med forandringer som disse ser vi for alvor, hvor sårbar arbejderen er i vores økonomi. Store multinationale virksomheder arbejder ihærdigt på at udnytte de nye teknologier - ikke til at skabe velstand for folket, men for at skabe magt og profit til sig selv. Der kræves socialistiske svar for at forhindre, at arbejderen bliver ekstremt udsat, samtidig med at virksomhederne få monopol på kapital, viden og teknologi, som kun øger deres magt.

Som samfund må vi indstille os på, at vi med teknologisk udvikling ikke kan forvente behov for lige så mange arbejdstimer som tidligere. Det betyder, at vi på sigt bliver nødt til at nedsætte arbejdstiden og på anden vis dele arbejdet mellem os.

Det er ikke ansvarligt at lade markeds kræfterne og profithensyn styre vores fælles anliggender. Vi skal ikke være i lommen på private ejere af infrastruktur som private energiselskaber, post- og telefonselskaber eller vandværker, der ville kunne lukke Danmark ned i morgen ved ekstreme prisforhøjelser eller som magtdemonstration. Central infrastruktur skal være på fællesskabets hænder. Derfor vil SFU for eksempel nationalisere nordsøolien og etablere en oliefond til investering af bæredygtige energikilder for pengene.

ET OMFORDELLENDE DANMARK

I SFU kæmper vi for at de bredeste skuldre skal bære et tungere læs. Dette skal ske gennem et mere progressivt skattesystem og en stærk økonomisk omfordeling, der sikrer at alle får de samme muligheder. Vi tror på, at et økonomisk lige samfund skaber lige muligheder. Et progressivt skattesystem er dog ikke målet i sig selv, og det er derfor vigtigt at undersøge og afprøve alternativer til indretningen af skattesystemet og velfærdsstaten.

Velfærdssamfundet har dog vist sig at være utilstrækkeligt for den nederste del af samfundet. Overdrevede krav til rådighed, huller i sikkerhedsnettet samt formuekriterierne til kontanthjælp har skabt en gruppe, der ikke er garanteret en indkomst ved arbejdsløshed eller sygdom. Det er et menneskeligt problem, som kaster familier ud i fattigdom og desperation. Samtidig slår det bunden ud af arbejdsmarkedet, at en gruppe helt opgiver at få hjælp og i stedet er villige til at acceptere alle former for løn og arbejde ud af nød. Derfor vil SFU sikre, at ingen danskere kan have en månedsindkomst lavere end fattigdomsgrænsen. Det offentlige skal ikke kunne fratage ydelser i et omfang, hvor det vil bringe borgeren under fattigdomsgrænsen. Dette kræver finansiering og kan potentielt koste arbejdskraft. Dette vil SFU blandt andet løse ved at sikre at den gruppe af velhavende danskere, der har valgt at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet og leve af kapitalindkomster, skal betale en ekstra indkomstskat af denne kapitalindkomst.

For ligeledes at sikre et ordentligt indkomstgrundlag ønsker SFU at forlænge dagpengeperioden i en ubegrænset periode, samt indføre arbejdstilbud fra a-kasserne som forsikrede arbejdssøgende i et vist omfang har krav på at tage. Ansvar for ledighed rykkes derved over på virksomhederne, a-kasserne og staten, hvor det i dag hovedsageligt er på den arbejdsløse. Vi skal have vores kontrolsamfund erstattet af et tillidssamfund. Jobcentrene skal i udgangspunktet udfases, og i stedet skal der oprettes arbejdsmarkedskontorer, der har til opgave at skabe arbejdspladser og finde arbejdssøgende, der passer til ledige stillinger i stedet for det fokus, der er på at skabe praktikpladser og få arbejdssøgende i aktivering. Dette kan ske ved, at der bliver stillet opkvalificeringstilbud til rådighed til de arbejdssøgende, der har brug for det. Alt dette kan ske bedst ved et samarbejde mellem a-kasser, stat, virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Indkomstskatten er lige nu et af de vigtigste midler til at skabe et mere lige samfund. I dag lever omfordelingen desværre ikke op til sit potentiale. Den merværdi, arbejderne skaber i det kapitalistiske system burde i langt højere grad blive leveret tilbage til dem, som producerer den. De rige bliver rigere, og derfor er det kun fair, at beskatningen af dem følger deres indkomst.

Selvom indkomstskat er med til at skabe større lighed ser vi, at lavindkomstgrupper betaler uhensigtsmæssigt meget i skat. Hvis denne gruppe beskattes mere, vil der blive skabt en klasse af fattige arbejdende. Helt konkret foreslår vi derfor at hæve personfradraget, sænke bundskatten markant, genindføre mellemskatten og sætte topskatten op. Derudover ønsker vi at indføre en millionærskat på yderligere 5 procentpoint for alle dem, som tjener mere end 1 million kroner om året. På den måde får de lavest lønnede flere penge mellem hænderne hver måned, mens de rigeste betaler lidt mere.

SFU tror på en mere omfordelende økonomi og ser allerhelst, at arbejde, som er værdiskabende, beskattes så lidt som muligt. I stedet bør vi kigge på andre beskatninger, og her er skatten på bolig og mursten et oplagt bud. Hvis der skal sættes en stopper for boligspekulation og boligbobler, må markedet reguleres. I SFU ønsker vi derfor at indføre en skat på fortjenesten af boligen. Det vil give incitament til at bo i sin bolig i længere tid ad gangen og retfærdighed ved, at der ikke tjenes penge på blot at være boligejer. Arbejdsmæssige indkomster som aktiespekulation, boligspekulation og arv skal beskattes mere end, hvad det bliver nu. Derfor går vi ind for en skat på finansielle transaktioner. Aktie- og boligspekulation bør beskattes i højere grad end i dag, så vi kommer den skadelige del af aktie- og bolighandlen til livs. Vi skal have en progressiv formuebeskatning, så de rigeste ikke har fordel ved at lade pengene stå på kontoen og vokse, i stedet for at geninvestere dem i vores samfund. Desuden skal vi have en højere beskatning af arv, da vi ikke mener, det er fair at

de rigeste i vores samfund arver deres millioner uden at bidrage til samfundet. Beskatning både på store formuer og arv skal starte relativt højt, så almindelige mennesker, som bare har været gode til at spare op, går fri.

ØKONOMISK DEMOKRATI

Arbejde er en central del af menneskers liv, men langt de fleste har ikke nogen indflydelse når det kommer til forholdene på deres arbejdsplads. SFU ønsker et demokratisk samfund, og det gælder også på arbejdspladserne. Uanset om vi taler om materiel, intellektuel eller menneskelig værdi, så er det i dag ikke dem, der producerer, der har magt og velstand. Det er en lille elite, der ejer produktionsmidlerne. Det betyder ikke bare, at bankdirektøren ofte tjener ti gange så meget som håndværkeren, selvom om dennes bidrag til samfundet ikke er ti gange mere værd. Det betyder også at magtfordelingen i samfundet er enormt skæv. For SFU er det centralt at problematisere, ikke blot at nogle mennesker tjener meget mere end andre, men at nogle mennesker tilegner sig meget rigdom ved at eje andres arbejdskraft.

Derfor skal danskerne have magten over økonomien. Vi vil skabe en økonomi, der styres af fællesskabet gennem demokratiske beslutninger. Bankerne skal ikke have mulighed for at køre økonomien i sæk og sende regningen til borgerne.

Derudover vil vi forbedre vilkårene for at borgere kan have fælleseje - uanset om det er i arbejdslivet, fritidslivet eller ved fælles transport. På den måde sikrer vi, at ressourcer udnyttes bedst og at medarbejdere i højere grad kan være med til at sætte rammerne for virksomhederne. Disse rammer kan også sættes af kommunerne, hvis vi giver dem større beføjelser til at kunne stille krav til virksomhederne i forhold til arbejdsmiljø, oprettelse af elevpladser, mindre forurening, initiativer for demokratisk medbestemmelse og mange andre ting, som kan medvirke til et mere velfungerende samfund og et godt lokalmiljø. Samtidig skal kommunerne have muligheden for at belønne de virksomheder, der tager socialt ansvar og har et udbredt medarbejderdemokrati. Det er dog ikke kun på virksomhederne, at arbejderne skal have større medbestemmelse. Arbejderklassen har gennem fagforeningerne en enorm økonomisk magt i form af de danske pensionskasser. Vi vil arbejde for at denne økonomiske magt i større grad bliver lagt ud til medlemmerne og at midlerne ikke blot skal sikre maksimalt afkast, men også sikre ansvarlighed overfor den klode vi lever på, gode jobs og indflydelse på virksomhederne.

Værdi skabes gennem arbejde og ikke gennem ejerskab. Derfor er det grundlæggende uretfærdigt at skabes gennem arbejde og ikke gennem ejerskab. Derfor er det grundlæggende uretfærdigt at skattesystemet belønner passivt ejerskab frem for hårdt arbejde. Derfor mener SFU at skattefordele ved ejerskab skal begrænses til ejere, der også har et reelt arbejde i den virksomhed de ejer.

NATIONALISER FINANSSEKTOREN

Bank- og finanssektoren er rygraden i den private produktion og økonomi. Alligevel var det denne sektors uansvarlige opførsel, der kastede verden ud i en af historiens største økonomiske kriser, og risikerer at gøre det igen. Det sker på trods af, at hele bank- og finanssektorens grundlag er almindelige borgere og virksomheders indlån af penge, og at det er de samme borgere og virksomheder, der igen kommer til at betale prisen, hvis der opstår en ny krise. På denne baggrund mener SFU, at bank- og finanssektoren bør være på fællesskabets hænder.

I første omgang vil vi oprette en samfundsbank, der er ejet og styret af dette offentlige. Samfundsbanken vil kunne tilbyde lån til virksomheder og iværksættere med krav om f.eks. bæredygtighed, arbejdstagerrettigheder og holdbar produktion, samt tilbyde lån til medarbejderopkøb af virksomheder. På længere sigt skal samfundsbanken foretage en egentlig nationalisering af bank- og finanssektoren, så vi kan sikre, at denne centrale del af samfundet altid har fællesskabets interesser for øje.

VIRKSOMHEDERNE SKAL BETALE

Virksomheder, som opererer i Danmark, tjener penge i et samfund med en veluddannet befolkning, en velfungerende infrastruktur og et godt sundhedsvæsen. Vores velfærdssamfund må derfor også finansieres af disse virksomheders overskud. Virksomhedernes overskud ender dog ofte i lommerne på direktionen og investorerne uden at fællesskabet nyder gavn heraf. Derfor skal selskabsskatten op på minimum 30% og multinationale virksomheder skal pålægges at betale skat i det land, hvor pengene er tjent. Hermed skal der gøres op med, at det danske samfund snydes for milliarder af skattekrone hvert eneste år.

Afgifter har været med til at forbedre velfærden og afholde virksomheder fra at ødelægge vores natur. Vi er dog meget bevidste om at afgifter kan være ulighedsskabende. SU-modtagere, kontanthjælpsmodtagere, folk i lavtlønsjobs og andre med lave indkomster skal derfor have en kompensation hver gang, der indføres en ny afgift. Kompensationen kan gives via en højere ydelse, skattelettelse eller lignende. Det vigtige hensyn er, at det ikke må blive dyrere at leve for disse grupper - tværtimod.

KONURRENCE FOR DE MANGE - IKKE FOR DE FÅ

Borgerlige politikere og erhvervslivet gentager altid, at markedet skal være ureguleret for at sikre fri konkurrence, men kapitalismen har altid vist, at det modsatte er sket. På uregulerede markeder erobrer enkelte megakoncerner hurtigt den totale magt og ødelægger enhver form for konkurrence. Når en virksomhed sidder enevældigt på markedet, kan den diktere den pris, den vil, til forbrugerne og den løn, den vil, til sine ansatte. Så længe monopolet ikke er underlagt demokratisk kontrol fra forbrugerne og arbejdere, udgør det altså et problem. SFU ønsker derfor en styrkelse af Konkurrencestyrelsen med flere ressourcer. Samtidig skal muligheden for tvangsopsplitninger af firmaer anvendes oftere, og myndighederne skal have flere beføjelser i efterforskningen af karteldannelser. Endelig vil SFU arbejde for, at man på europæisk og internationalt plan øger samarbejdet mod unfair konkurrence for at sikre, at konkurrencen kommer forbrugere og arbejdere til gode.

INTERNATIONAL HANDEL TIL GAVN FOR OS ALLE

I dag bruges frihandel som et magtapparat til at undertrykke udviklingslande og holde dem økonomisk tilbagestående. Vi anerkender dog, at den øgede handel samtidig har skabt økonomisk velstand. Den øgede globale handel centraliserer desværre ofte magt og rigdom i allerede dominerende og højtudviklede økonomier, samt på meget få hænder. Vi ser også, at mange af de steder, hvor der er skabt øget velstand, er det en velstand for den lokale overklasse. Derfor ønsker vi i stedet en øget samhandel, der sikrer økonomisk velstand for alle. Øget samhandel skal komme alle lande og samfundsgrupper til gode, og må ikke bunde i udbytning og udnyttelse.

Vi ønsker et opgør med europæiske toldsætter og handelsmure over for udviklingslande, samt en fjernelse af EU's landbrugsstøtte. Vi ønsker at øge udviklingslandenes muligheder for at opsætte handelsbarrierer, så de kan beskytte og styrke deres nystartede industri. Virksomheder skal straffes økonomisk, når de i jagten på øget profit, presser arbejdere til umenneskelige løn- og arbejdsvilkår.

I dag har multinationale selskaber en enorm magt over for nationalstater, og formår at spille disse ud mod hinanden. Dette sker bl.a. gennem ringere løn- og arbejdsvilkår for lønmodtagere, og selskabsskatter er blevet fastsat ud fra nabolandenes satser i stedet for ud fra et retfærdigt lokalt perspektiv. For at minimere multinationale selskabers forhandlingsstyrke og magt over for nationalstater, ønsker SFU en skat på finansielle transaktioner, en mindstesats for selskabsskatteniveauet i EU-lande på 25%, samt at lokale lønmodtagerrettigheder og lønvilkår respekteres.

SFU tror på et samfund, hvor konkurrerende stater ikke er nødvendigt, men som situationen er i dag, er det nødvendigt at Danmark tilpasser sig. Konkurrence bliver dog bestemt ikke målt på hvilke nationer, der betaler mindst i virksomhedsskat. I stedet bliver det oftere målt på god infrastruktur, en godt uddannet arbejdsstyrke, grønne ambitioner, innovation, mindre bureaukrati og en generelt god håndtering af sociale problemer. Derfor er det også essentielt, at der laves så gode vilkår for arbejdernes værdiskabelse som muligt, hvilket vi kun sikrer ved at investere i fællesskabet. Dette skal særligt ske i tider, hvor økonomien er gået i stå, og arbejdsløsheden er stigende; for ved at investere ekstra meget i disse tider kan der skabes arbejdspladser og vækst. I tider, hvor der derimod er stigende vækst og en meget lav arbejdsløshed, handler det om at holde lidt igen med investeringerne og dermed spare op til de dårligere tider. På den måde kan der hele tiden skabes balance i den statslige økonomi.

I SFU er det vigtigt, at international konkurrence og samhandel baseres på kvalitet og effektivitet - Ikke lave lønninger og skattesatser, da dette kun vil føre til et ræs mod bunden for alle nationalstater. I en globalistisk verden med kapitalisme og øget effektivisering, er der også en øget utryghed for de lavest lønnede i vores samfund. Denne gruppe er i høj grad i risiko for at miste deres arbejde uden at få et nyt. Set i lyset heraf er det afgørende at fællesskabet tager hånd om disse mennesker. I fremtiden er der derfor brug for gode muligheder for at tage mere end én uddannelse og det er vigtigt, at vi har et godt og fleksibelt arbejdsmarked med et dagpengesystem og gode institutioner til at videreformidle arbejdspladser. Set i lyset af øget globalisering, er det dog også vigtigt, at vi sørger for at ikke alle industriarbejdspladser forsvinder ud af landet. Det kræver, at vi satser på de industrier, der kan skabe arbejdspladser i fremtiden. Det handler f.eks. om velfærdsteknologi og grøn teknologi. Vi skal ikke konkurrere på de billigste løsninger, men de løsninger, der er bedst for mennesker og den klode vi bor på.

NY KURS

Økonomi er et spørgsmål om interessekonflikter og politisk vilje. Vi vil indrette økonomien, så alle borgere har lige økonomiske forudsætninger for at skabe sig et godt liv. Vi skal tage hånd om de svageste og bruge pengene til gavn for det fælles bedste og til at sikre fremtidens generationer.

Den enorme økonomiske ulighed vokser og vokser, og den skaber store magtforskelle. Vi vil have magten tilbage til befolkningen gennem medarbejderdemokrati og en stærk omfordeling, så den økonomiske elite ikke fortsat kan skumme fløden af andres arbejde.

Vi tror ikke på den "frie" markedsøkonomi. Der er brug for en ny kurs. Vi tror på en reguleret økonomi, der sikrer vores samfund mod kapitalismen. Vi vil kæmpe for økonomisk demokrati, et lige samfund og en grøn klode.

Det er vejen til en økonomi for folket. For socialisme og arbejdermagt - Rød Front!